

LA LLUITA EDUCA: DESMILITARITZEM L'EDUCACIÓ



Bany de rosa per al tanc de l'exèrcit. Acció contra la presència de les forces militars a l'ExpoJove 2023 de València el desembre passat. Font: MOC València.

La cultura de pau i l'antimilitarisme: 2024, tornem-hi!

Un any més, l'exèrcit tornarà a estar present en espais educatius i de formació contravenint de manera flagrant diversos acords democràtics i resolucions

parlamentàries. Entre d'altres, la Llei de foment de la pau (2003); la Moció 55/XI Sobre la desmilitarització de Catalunya (Parlament de Catalunya, 2016), l'Acord del Plenari del Consell Municipal de Barcelona (2016) i el codi ètic dels Ajuntaments de Girona i de Lleida. Malgrat tots aquests acords institucionals

aprovats per majoria absoluta, molt ens temem que haurem de trobar altra vegada les forces armades als salons i fires que tindran lloc a Barcelona, Girona, Lleida i Valls durant els pròxims mesos. És per això, i d'ençà de 2008, que la campanya Desmilitaritzem l'Educació hi serem de nou per **defensar una educació basada en el foment de la cultura de pau, el diàleg, la convivència i l'antimilitarisme**. La campanya representa la confluència de més de cent entitats i organitzacions educatives i de l'àmbit del foment de la pau que treballen per aconseguir un món més just i més segur per a tothom, però no pas a còpia d'augmentar la despesa militar, sinó cobrint les necessitats bàsiques de totes les persones.

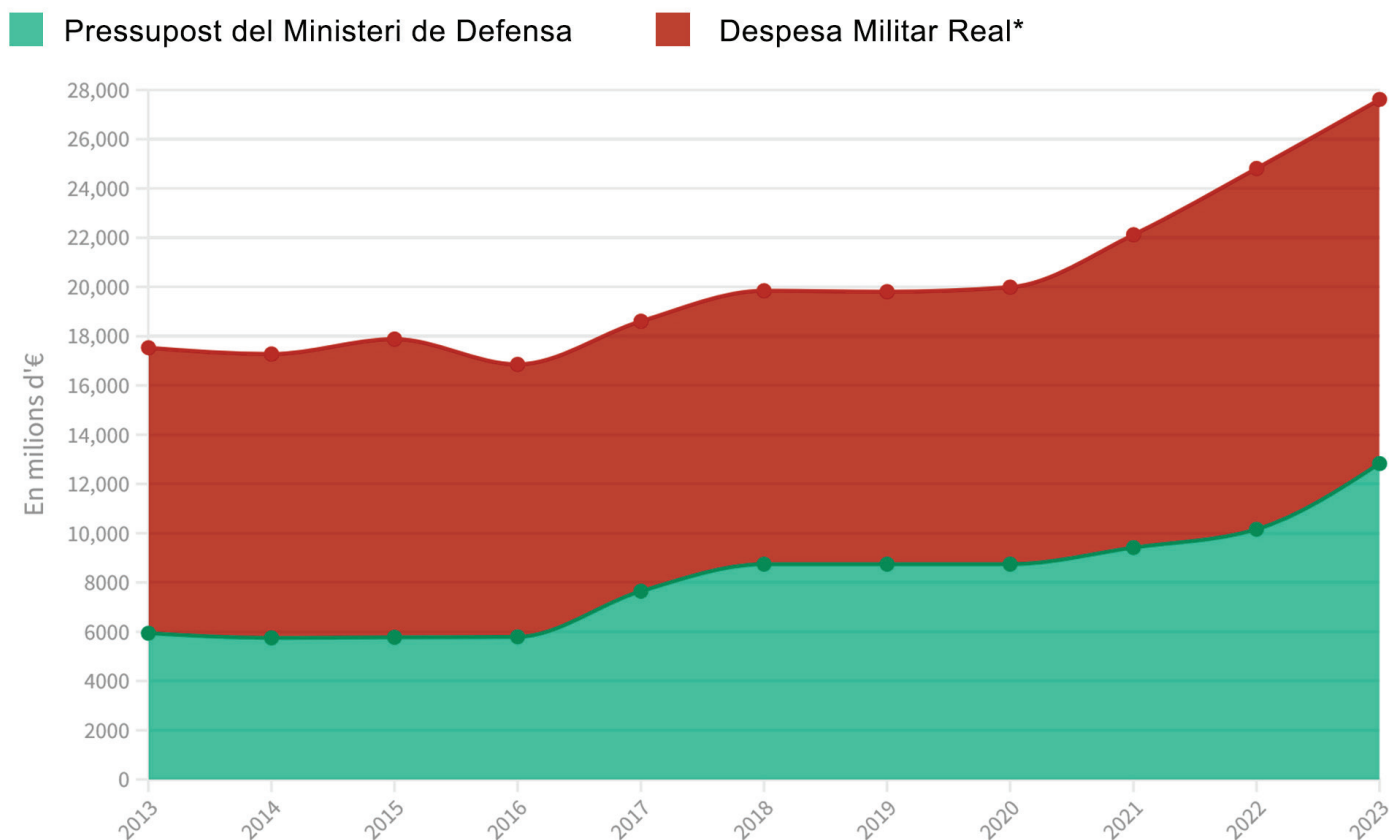
Actualment, hi ha actius una trentena de conflictes armats en tot el món, també en sòl europeu des de fa dos anys (guerra d'Ucraïna). A més, des del passat 7 d'octubre l'escalada de violència a l'Orient Mitjà (Israel/Palestina) ha fet que el Tribunal Internacional de Justícia hagi admès la demanda de genocidi del poble palestí presentada per Sud-àfrica.

Tots aquests conflictes posen en evidència **la necessitat d'educar per generar pensament crític envers el militarisme i la militarització de les societats** que aboquen a la destrucció, al patiment, a la mort i al desplaçament forçat de població i que també són un atemptat contra el medi natural en un context de greu crisi climàtica. La violència acarnissa les dones que pateixen agressions, violacions i vexacions de tota mena i en el cas de la Franja de Gaza veiem com també aquest acarnissament s'ha centrat en els infants i adolescents del territori.

Les polítiques de l'Estat espanyol contribueixen també a un món cada vegada més militaritzat. Segons el centre Delàs d'Estudis per la Pau, la despesa militar real dels pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2023 ha estat de 22.796 milions d'euros i ha representat un augment del 5,75% respecte de l'any anterior. Aquest increment va destinat, en bona part, a les inversions en la indústria de l'armament. **Un de cada cinc euros que inverteix l'administració central de l'Estat té una finalitat militar.**

Evolució de la Despesa Militar a Espanya (2013-2023)

CENTRE DELÀS
D'ESTUDIS
PER LA PAU



Càlcul de la despesa militar a Espanya del Centre Delàs d'Estudis per la Pau. Inclou les partides de despesa militar assignades a altres ministeris. Font: Centre Delàs.

És per tot això que tornem a manifestar el nostre més profund rebuig a la campanya de propaganda i de reclutament de l'exèrcit en els diversos salons, fires i espais del país que han de tenir lloc aquesta primavera. Denunciem que una vegada més s'acullin els estands de l'exèrcit i la connivència, la inacció o la complicitat de les administracions públiques per no defensar i no aplicar les mocions i resolucions aprovades i que són contràries a la presència militar en espais educatius, de formació o de lleure. Si més no, els emplacem que expliquin aquesta abdicació de responsabilitats.

La violència només genera més violència. Per això **defensem la resolució no-violenta dels conflictes** i els mecanismes de prevenció, mediació i cooperació. I, en qualsevol cas, rebutgem la legitimació de l'ús de la força que suposa davant del jovent la participació de les forces armades en aquests espais.

Les guerres són cares

“Per fer una guerra calen tres coses: diners, diners i més diners”. La cita, una obvietat, no va ser formulada per cap pacifista, sinó per un general, Napoleó Bonaparte, que no es pot dir que no fos algú ben informat. Més enllà dels efectes terribles de la violència directa i la vulneració de drets humans que acompanya qualsevol conflicte bèl·lic, hi ha altres impactes que ni tan sols afecten les societats directament implicades. Les guerres, amb les seves despeses escandaloses i algunes estratègies com la necessitat d'alimentar “un insaciable complex industrial-militar” (concepte cisellat per un altre militar, el general Dwight Eisenhower), acaben repercutint en les nostres butxaques.

En els darrers anys, **la guerra d'Ucraïna ha implicat un suport econòmic per part de la Unió Europea més que significatiu**. D'acord amb dades oficials del Consell de la Unió Europea de mitjan 2023, per aquestes dates s'havien concedit ajuts per un valor de 85.000 milions d'euros. Tanmateix, aquesta xifra només reflecteix els ajuts oficials (humanitaris, refugiats, suport financer...). És difícil establir el cost real directe i indirecte, perquè és obvi que l'assistència militar, amb la indústria bèl·lica a tot gas subministrant armes i municions, pot multiplicar aquesta xifra.

No és cap secret que **l'increment de la inflació dels darrers anys hi està lligada**. El 10,4% de 2022



Cartellera de la campanya “Prou comerç d'armes amb Israel”.

(la xifra més alta de la història de l'euro) sembla estar clarament relacionat amb la impressió de diners per sostenir l'esforç d'una guerra motivada per interessos geopolítics (en un conflicte que podria haver estat evitat amb esforços diplomàtics), encara que també per altres factors indirectes, com ara les dificultats d'exportació d'aliments (dels quals Ucraïna n'és un dels grans productors) que han comportat una crisi d'oferta i generat greus problemes entre la població més vulnerable. És obvi que la possible reconstrucció de postguerra també generarà un esforç financer ingent, fins i tot superior a la despesa militar actual.

Evidentment, **aquesta aposta per alimentar la maquinària bèl·lica està tenint repercussions socials** de primer ordre. Les restriccions pressupostàries europees i les indicacions de Brussel·les per a la contenció de despesa dels governs estatals impliquen retallades per als serveis públics. En altres termes, l'aventura guerrera europea implica menys diners per a salut, per a pensions, per a serveis públics, i per a educació. Que les ràtios creixin i que els salaris docents disminueixin està clarament relacionat amb l'enviament d'avions, amb el gasoil dels tancs i amb les municions dels morters.

Ni amb Israel, ni enlloc

Mantenir relacions militars amb Israel incompleix nombroses directrius espanyoles i europees. Les exportacions d'armes espanyoles i europees a Israel violen 7 dels 8 Criteris de la Posició Comuna 2008/944/PESC, per la qual es defineixen les normes comunes que regeixen el control de les exportacions de tecnologia i equips militars.

El marc legal de l'Estat espanyol permet diverses vies per impulsar un embargament militar a Israel. La llei espanyola estableix a l'article 8 que les autoritzacions de venda d'armes seran denegades "quan hi hagi indicis racionals que el material de defensa, l'altre material o els productes i tecnologies de doble ús puguin ser emprats en accions que pertorbin la pau, l'estabilitat o la seguretat en un àmbit mundial o regional, puguin exacerbar tensions o conflictes latents, puguin ser utilitzats de manera contrària al respecte degut i la dignitat inherent a l'ésser humà, amb finalitat de repressió interna o en situacions de violació de drets humans".

L'embargament militar s'ha aplicat altres vegades com a mesura de pressió perquè els Estats respectin els drets humans. El 1977, el Consell de Seguretat de l'ONU va aprovar per unanimitat la Resolució 418, que imposava un embargament d'armes obligatori a Sud-àfrica com a mitjà de pressió al govern sud-africà perquè posés fi a l'apartheid.

Fam de pau: empatitzar amb les persones que pateixen fam de pau cada dia



La companya Llum Mascaray Olivera, conjuntament amb Gabriela Serra Frediani i Martí Olivella Solé **es declaren en vaga de fam:** cansades de tantes dècades de colonització, d'ocupació, d'apartheid, d'assassinats i

bombardejos asimètrics de l'Estat d'Israel contra la població palestina, tot saltant-se les resolucions de Nacions Unides i els acords d'Oslo dels dos estats; desesperades per tanta infàmia, tanta mentida, tanta doble mesura, tant silenci que ens fa còmplices dels crims contra la humanitat que, en nom de la legítima defensa i de la seguretat nacional, s'estan cometent a Israel/Palestina, i encoratjades pel centenar de manifestacions que el 20 de gener arreu de l'Estat espanyol han reclamat "Aturar el genocidi a Palestina. Fi al comerç d'armes i a les relacions amb Israel", volen contribuir a un immediat posicionament del govern espanyol que, com a mínim:

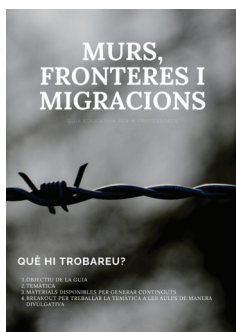
- Posi fi al comerç d'armes amb Israel i
- doni suport a la denúncia de Sud-àfrica contra Israel per genocidi a Gaza davant la Cort Internacional de Justícia de l'ONU.

També demanem al Parlament de Catalunya que aprovi en les pròximes setmanes la proposta de resolució de suport a aquesta denúncia de Sud-àfrica.

Guies didàctiques per la pau i el desarmament

Aquests recursos educatius han estat extrets directament del web del Centre Delàs i s'hi pot accedir directament emprant els codis QR.

Per a docents:



Per a treballar a primària:



Per a treballar a secundària i FP:

